

PÄÄMÄÄRÄNÄ – HARTAUS –

Hartaus – mitä olen tekemässä?

- Hartaus on **hiljentymistilanne**, jossa mietitään asioita Jumalan sanan valossa.
- Hartaus on **pienimuotoinen jumalanpalvelus**, sillä Jumala lähestyy sen kautta ihmistä.
- Hartaudessa ihminen voi **puhua Jumalalle** ilonsa ja surunsa.
- Hartaudet liittyvät läheisesti rippikoulu-/leiri-/kerhoelämään.
  - ❖ Lapset ja nuoret ovat kiinnostuneita, miten toiset ajattelevat uskonasioista. Kynnys voi olla korkea, mutta kannattaa silti yrittää.
  - ❖ Hartautta myös kuunnellaan mielellään.
- Hartaus on toisaalta **luonteva paikka puhua uskosta**, koska se on tehty tilanne; kaikki tietävät mitä tapahtuu ja kaikki (yleensä) kuuntelevat.
- **Hartaus voi puhutella** sinua ja kuulijoita.
  - ❖ Uskosta puhuminen ja jakaminen ovat tärkeä tehtävä, joka **voi vahvistaa niin sinun kuin kuulijankin uskoa**.
- Jumala puhuu sanansa kautta ja pieni ihminen voi tulla suuren Jumalan puhuttelemaksi – sinunkin kauttasi. **Tunnetme Jumalan läsnäolon**, vaikka emme häntä näe.
- Hartaus on **elämäntapa**.
  - ❖ Monet hiljentyvät tavalla tai toisella omassa elämässä.
  - ❖ Kristittyjen elämään kuuluu hartaus.
- Hartauden pitäminen ei ole vaikeaa, kun suhtautuu siihen itse **luonnollisesti**. Hartaus ei ole esiintyminen, vaan palvelutehtävä.

Erilaisia hartauden tekijöitä – erilaisia hartauksia, mm.:

- ❖ Perushartaus
- ❖ Aamu-/iltahartaus
- ❖ Liturginen rukoushetki
- ❖ Kuvahartaus
- ❖ Meditaatio
- ❖ Ratahartaus
- ❖ Kynttiläpolku
- ❖ Raamattumietiskely
- ❖ Keskusteluhartaus
- ❖ Musiikkihartaus
- ❖ Luovuuteen perustuvat hartaudet

Hartauden näkyvät symbolit:

- Risti (Kristus)
- Raamattu (Jumalan Sana)
- Palava kynttilä (valo ja lämpöä, Taivasta ja Jumalaa kohti nouseva rukous)

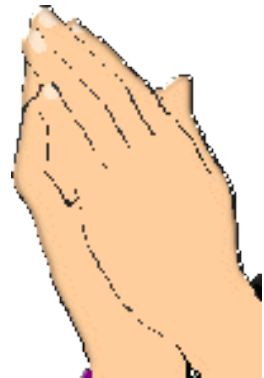

MINÄ HARTAUDEN TEKIJÄNÄ

Valmisteluvaihe on hyvin tärkeä. Hyvin ja ajoissa valmisteltu on puoliksi tehty!

Muista, että **hartaus on yksi eheä kokonaisuus.**

- **Tila**
  - ❖ Missä pidät hartauden
  - ❖ Miten järjestelet tilan (tuolit, patjat, pimeys, tuuletus, kynttilät yms.)
  - ❖ Oma paikka (miten sijoitit suhteessa muihin hartauden osallistujiin)
  - ❖ Tarvikkeet havainnollistamiseen
- **Aihe**
  - ❖ Kirkkovuosi, sakramentit, etiikka ja lähimmäisenrakkaus...
  - ❖ Raamattu: teemat, henkilöt...
  - ❖ Usko: hiljaisuus, kasvu, toivo, etsintä, epäily, turva...
  - ❖ Ajankohtaiset aiheet, vuodenaika, omat kiinnostuksen kohteet
  - ❖ Käytävissä olevat vierailijat/materiaalit
  - ❖ Riparin/kerhon/leirin päivän aihe
- **Sanoma**
  - ❖ Esim. Jumala rakastaa, ihminen on vastuussa Luojalleen
  - ❖ Jeesuksen opetukset
- **Tarvikkeet**
  - ❖ Risti
  - ❖ Kynttilä ja tulitikut
  - ❖ Raamattu
  - ❖ Musiikki (ja muu havainnollistava materiaali)
- **Avustajat**
  - ❖ Kysy tarvittavat avustajat (esim. säestäjä) etukäteen hyvissä ajoin
- **Käy itse hartaus ihan rauhassa läpi.**

Miten pidän hartauden?

- Hiljenny ja hiljennä porukka ennen hartautta.
- Keskity itse hartauden pitämiseen.
- Lue ja puhu kuuluvalla, mutta rauhallisella äänellä.
- Ei ole kiire minnekään.
- Ei haittaa mitään, jos ”mokaa”!

Mistä löydän materiaalia hartauteen?

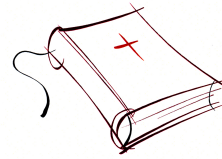
Valmiita hartauksia saa kirjoista. Jos käytät valmiita hartauksia, pyri siihen, ettet lue suoraan kirjasta, vaan muokkaa sitä omaan suuhun sopivaksi.

- Raamattu
- Virsikirja
- Katekismus
- Kirkkokäsikirjat
- Kotien rukouskirja
- Erilaiset hartaus-, tarina- ja rukouskirjat
- Nettisivut (esim. evl.fi)

Hartauden kaava

- ❖ (Laulu/musiikki)
- ❖ (Ristinmerkki)
- ❖ Johdantosanat
- ❖ Raamatunteksti
- ❖ Puhe/kertomus/kuva/hiljaisuus, joka avaa tekstin sanomaa
- ❖ Rukous
- ❖ (Isä meidän)
- ❖ Herran siunaus
- ❖ Laulu

Hyvän hartauden tunnusmerkit

- ❖ Nuorilähtöinen ja turvallinen
- ❖ Ryhmää yhdistävä
- ❖ Selkeä ja helppotajuinen
- ❖ Osallistava
- ❖ Ajoissa valmisteltu ja sopivan pituinen
- ❖ Kysymyksiä herättävä, joskus myös vastauksia antava
- ❖ Hiljentymään ja mietiskelemään johdattava
- ❖ Hiljentymään ja mietiskelemään johdattava
- ❖ Arkipäivän kohtaamiseen ja lähimmäisenrakkauteen suuntaa

Havainnollistaminen

- ❖ lyhyet videopätkät
- ❖ legot, barbiet, käsinuket
- ❖ Pienet esineet
- ❖ musiikki
- ❖ valokuvat, kuvat, kortit, lehtikuvat
- ❖ mielikuvamatkat
- ❖ pukeutuminen, draama, pantomiimi ja näytteleminen

Varhaisnuorten hartauden erityispiirteet

- ❖ Valmiit hartaudet kerhoihin löydät kerhonohtajan kirjasta
- ❖ aiheet ja käsittelytapa riittävän yksinkertaisia
- ❖ tuttu ja turvallinen kaava rauhoittaa
- ❖ kiinnitä huomiota istumajärjestykseen